

Column Marja Moors

Nachtmerrie: een droomworkshop zonder dromen

Het loopt nog geen storm als het gaat om droomworkshop-bestellingen vanuit het bedrijfsleven. De aanname dat lichaam en geest strikt te scheiden zouden zijn, is langzaam maar zeker aan het afkalven in brede kring. De muur tussen werk en privé staat echter nog fier overeind. Dat de in het eigen nest gedroomde dromen iets zouden kunnen betekenen voor de samenwerking binnen een organisatie, lijkt voor velen een ongewenste intimiteit. Om organisaties over de drempel te krijgen combineer ik in droomworkshops voor bedrijven, droomwerk met andere werkvormen zoals Neuro-Linguïstisch Programmeren (het bewust herprogrammeren van onbewuste overtuigingen).

Tijdens het voorbereiden van een dergelijke workshop groeit de stapel NLP boeken op mijn bureau en slinkt mijn inspiratie. Ik besluit mijn droombewustzijn om raad te vragen en ga slapen met de vraag: 'Wat kan mij helpen bij deze workshop?' Die nacht droom ik over *mensen en kinderen te voet, die in een grote stoet van het arme naar het rijke gedeelte van de stad trekken. Ze dragen kobaltblauwe kleren en hebben niets bij zich behalve een gouden beker aan hun riem. Ze vertrouwen erop dat de mensen in het rijke gedeelte voor hen zullen zorgen.*

Het arme gedeelte van de stad lijkt mijn neiging, om de dagen vol te proppen met NLP technieken te verbeelden. Maar de kern van de workshop, het rijke gedeelte van de stad, zou toch het droomwerk moeten zijn. Dit deel van het programma is echter niet goed voor te bereiden, doodeng dus. Zeker als je weet dat deelnemers een flink bedrag betalen en dus waar voor hun geld willen zien. Het gedicht van Sufi-meester Hafiz, waarin hij een dichter beschrijft als *"someone who can pour light into*

a cup" komt in me op. Ik besluit tijdens het voorbereiden verder niet teveel in te vullen en ruimte te laten voor het licht van de droom.

Als we de volgende dag, na het kennismakingsrondje beginnen, blijkt vrijwel niemand ondanks mijn uitgebreide instructies vooraf, dromen te hebben kunnen onthouden. De mensen uit het team, werkzaam in de financiële sector, kijken me verwachtingsvol aan. Als opwarmer introduceer ik een aantal NLP werkvormen ondertussen in lichte paniek bedenkend wat ik met deze situatie, een droomworkshop zonder dromen, aan moet. Ik herinner me de NLP techniek die je een innerlijke krachtbron aan leert boren door een symbool als anker te gebruiken voor een positieve stemming. Ik denk aan de gouden bekertjes uit de droom en stel me voor hoe deze vanzelf gevuld zullen worden.

's Avonds werken we eerst onwennig en vervolgens naar tevredenheid met de enige droom die beschikbaar was en besluiten we de eerste dag met een droomincubatie. Ik zet m'n meest bezwerende stem op als ik tijdens de geleide visualisatie suggereer dat iedereen de volgende dag wakker zal worden met de constatering dat er een droom is genoteerd. 's Nachts droom ik *dat ik op de vloedlijn met m'n voeten in het water zit te schrijven en dat de zee opkomt.* Dat stemt verwachtingsvol. Aan het ontbijt hoor ik dat vrijwel iedereen uit de groep een of meerdere dromen heeft kunnen noteren. Een rijke droomwerkochtend volgt. Een deelnemer vraagt zich bezorgd af of hij zich nu heeft blootgesteld aan de hebberige armen van een sekte: hij voelt zich aangeraakt door een energie die hij niet kent. Ik kan hem niet helemaal geruststellen. Nee het is geen sekte die hem beïnvloedt, hij produceert zijn eigen beelden en is de enige die werkelijk kan weten wat zijn droom betekent. En ja, eenmaal kennis gemaakt hebbende met de rijkdom van zijn droombewustzijn is de kans groot dat hij zijn kleine dagbewustzijn nooit meer helemaal kan afschermen tegen deze machtige bron. Gelukkig maar.